

TERVISEAMET

Saku Vallavalitsus
saku@sakuvald.ee

Teie 06.01.2026 nr 7-1/1-19

Meie 29.01.2026 nr 9.3-2/26/119-2

**Saku valla Jälgimäe küla Saviaugu
maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu
kooskõlastamine**

Saku Vallavalitsus esitas Terviseametile (edaspidi amet) vastavalt planeerimisseaduse § 127 lõikele 1, § 133 lõikele 1 ja Vabariigi Valitsuse 17.12.2015. a määruse nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused“ § 3 kooskõlastamiseks Saku valla Jälgimäe küla Saviaugu maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu. Amet on 23.02.2022 kirjaga nr 9.3-4/22/1398-2 detailplaneeringu koostamise algatamise, lähteseisukohtade andmise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise korralduse eelnõule seisukoha esitanud.

Planeering näeb ette kahe äri- ja tootmismaa krundi ning ühe transpordimaa krundi moodustamise, millele on kavandatud tootmis- ja teenindusettevõtete hoonestus. Planeeritud maa-ala suurus on vastavalt algatamise korraldusele ca 3,9 ha. Käesoleva planeeringu puhul on tegemist Saku valla üldplaneeringu kohase detailplaneeringu lahendusega.

Esitatud materjalid sisaldavad mürahinnangut (Hendrikson DGE, 25.02.2025, töö nr 25005185). Mürahinnangus tuuakse välja, et piirkonnas varasemalt teostatud mürauuringutest saab tugineda Riigitee nr 4 Tallinn-Pärnu-Ikla km 15,0–28,5 Topi-Ääsmäe lõigu teeprojektide raames koostatud mürauuringule, mille raames modelleeriti liikluse müra tasemeid ja levikut nii ehitusjärgses (2025a) kui ka perspektiivses olukorras (2045a). Eelnimetatust selgub, et planeeringuala kõrval asuvale elamualale levib riigiteelt 2025a andmete põhjal päeval kuni 59 dB, öösel kuni 54 dB; 2045a andmete põhjal päeval kuni 64 dB, öösel kuni 54 dB. Planeeringuala läheduses asuvate elamualade müratasemed ei tohi ületada keskkonnaministri 16.12.2016 määruses nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ (edaspidi KeM määrus nr 71) lisas 1 toodud II mürakategooria normtasemeid, mis on päeval 60 dB (teepoolse küljel 65 dB), öösel 55 dB (teepoolse küljel 60 dB). Mürahinnangus järeldatakse, et liikluse müra piiramise meetmed ei ole planeeringualal otseselt vajalikud.

Mürahinnangus tuuakse välja, et kavandatava tegevuse puhul võivad häiringuid põhjustada nt laadimistööd ja kaubaveokite manööverdused (samuti töötava mootoriga kaubaveokite seismine), eelkõige võib probleemseks osutuda öine müra (ajavahemikus 23.00-7.00), seda juhul, kui kavandatakse ööpäevaringset tegev. Võimalikud laadimisalad jm aktiivsema tegevusega piirkonnad (sh parklad) on praeguse lahenduse kohaselt kavandatud elamupiirkondadest vastassuunas ehk kavandatavatest hoonetest läände. Seega toimib antud lahenduse korral kavandatav hoonestus ühtlasi ka müratõkkena. Juhul kui edaspidise planeerimise ja projekteerimise raames soovitakse hoonete asukohta muuta ning nt laadimistööd

jms teostada ka planeeringuala idapoolses osas (kavandatavatest hoonetest idasuunas, lähimate eluhoonete poolse küljel) tuleb kaaluda täiendavate meetmete rakendamise vajadust (nt müratõke ala idaküljel). Seega on võimalusel soovitatav vältida suures mahus laadimis- ja transporditöid (nt kaubaveokite liikumine ja laadimistööd) öisel ajal ehk öiseid rangemaid müra normtasemeid (ning inimeste puhkeaga) silmas pidades ajavahemikus 23.00-7.00.

Esitatud materjalides on välja toodud järgnev:

- Liiklusest tulenevad müratasemed peavad müratundlike hoonetega aladel vastama keskkonnaministri 16.12.2016 määruses nr 71 "Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid" kehtestatud asjakohase mürakategooria normtasemetele.
- Mürarikkad seadmed, laadimisalad jms ei tohi jääda elamute poolsele küljele. Juhul kui mürarikkad seadmed, laadimisalad jms paikneb elamute poolse küljel, tuleb rakendada erimeetmeid;
- Äri- ja tootmismaa ning elamumaa vahelise kaitsehaljastuse ala laius on 30m;
- Äri- ja tootmistegevuse kavandamisel tuleb eelistada vähese keskkonnamõjuga (sh müra) tegevusi, mille puhul märkimisväärsed negatiivsed mõjud ei levi hoonest väljapoole;
- Suurema müratasemega seadmed ja tööprotsessid tuleb paigutada hoonete siseruumidesse;
- Vastavalt keskkonnaministri 16. detsembri 2016. a määrusele nr 71 tuleb uute tehnoseadmete (nt jahutus- ja ventilatsiooniseadmed) paigaldamisel ning kasutamisel II kategooria müratundlikel aladel (lähimate eluhoonete juures) tagada müratase, mis on väiksem kui 50 dB päeval (Ld) ja 40 dB öösel (Ln); Tehnoseadmete valimisel on soovitatav eelistada masinaid/seadmeid, mille poolt tekitatav müratase (helivõimsustase, LwA) on väiksem; Vajadusel tuleb tehnoseadmete ümber rajada lokaalsed müraekraanid või mürasummutuskastid. Meetmed võivad olla vajalikud eelkõige öiste (rangemate) müra normtasemete tagamist silmas pidades; Hoonest väljapoole jäävate tehnoseadmete (nt ventilatsiooniseadmed või küttesüsteemid) paigutamisel tuleb lähtuda põhimõttest, et seadmete avad oleks suunatud elu- ja ühiskondlikest hoonetest võimaliku kaugemale;
- Planeeringuala idaosas on sobilikud eelkõige vähese mõjuga lao-, kontori- ja büroohooned, mille puhul ei ole põhjust eeldada märkimisväärset müra teket. Seega on soovitatav vältida mürarikaste tööprotsesside kavandamist ja läbiviimist planeeringuala idapoolsel küljel. Võimalikud laadimisalad jm aktiivsema tegevusega piirkonnad (sh parklad) on hetkel kavandatud elamupiirkondadest vastassuunas. Seega toimib antud lahenduse korral kavandatav hoonestus ühtlasi ka müratõkkena;
- Müra ja saastetundlike objekte detailplaneeringu alale ei kavandata ning äri- ja tootmishoonete jaoks maantee müratõkkerajatisi ei ole vaja kavandada. Samas tuleb arvestada maanteest põhjustatud müraga ning hoonete projekteerimisel tuleb järgida järgmisi põhimõtteid: Eesti standardi EVS 842:2003 "Ehitiste heliisolatsiooninõuded. Kaitse müra eest" tabeli 6.3 "Välispiiretele esitatavad heliisolatsiooninõuded olenevalt välismüratasemest" kohaselt tuleb planeeringuala äri- ja tootmishoonete maantee poolse külje välispiire projekteerida minimaalselt selliselt, et mitmest erineva heliisolatsiooniga elemendist välispiirde ühisisolatsioon oleks vähemalt $R'w + C_{tr} \geq 35$ dB;
- Hoonete planeerimisel tuleb arvestada standardi EVS-EN 17037:2019+A1:2021 Päeavalgus hoonetes" nõuetega;
- Vastavalt Terviseameti kirjale on juhitud tähelepanu, et radoonisisaldus ei ole pinnases ühtlaselt jaotunud ning normaalse radoonisisaldusega piirkonnas võib esineda kõrge radoonisisaldusega alasid. Sellest tulenevalt teostatakse radoonitaseme mõõtmised koos ehitusgeoloogiliste uuringutega hoonete ehitusprojekti staadiumis. Ehitusprojekti koostamisel arvestada radooni vähendamise meetmetega ja siseruumides tuleb tagada radooniohutu keskkond vastavalt EVS 840:2023 „Juhised radoonikaitse meetmete kasutamiseks uutes ja olemasolevates hoonetes“ toodule. “. Radoonitõrje kohapealt on

oluline korralik ehituskvaliteet, mille all peetakse silmas ühtlast vundamenti, seinaosade suletud liitekohti, korralik ventilatsioonisüsteem jne

Amet on tutvunud esitatud materjalidega, kooskõlastab detailplaneeringu ning märgib järgmist:

- Planeeringualale juurdepääs on tagatud läänesuunast Metsääre ja Künimäe kinnistute detailplaneeringuala kaudu. Ühendus Tallinn-Pärnu-Ikla maanteega on tagatud Mõisavahetee kaudu. **Ameti hinnangul võib planeeringuga kaasnev liiklus mõjutada otseselt ja kaudselt (nt kui on oluline liiklussageduse tõus, rohkem raskeliiklust jmt) müratundlike hoonetega alade müraolukorda.** Esitatud mürahinnangus ei olnud välja toodud, millised hinnatud müratasemed planeeringu realiseerimisel müratundlike hoonetega aladele levivad, kuna hetkel ei ole täpselt teada millist tüüpi äri- ja tootmistegevust planeeritaval alal ellu viima hakatakse, seetõttu ei saa üheselt välja tuua (nt arvulise väärtusena detsibellides) ka kaasnevate mõjude võimalikku suurust (täpset mürataset). **Planeeringu elluviimisel tuleks hinnata kujunenud liiklusrütmide olukorda, vajadusel koostada liiklusrütmide mürahinnang ning kaaluda täiendavaid müra leevendavaid meetmeid.** Liiklusest tulenevad müratasemed (sh maksimaalsed müratasemed) peavad müratundlike hoonetega aladel vastama KeM määruses nr 71 kehtestatud asjakohase mürakategooria normtasemetele.
- Kuna käesolevas planeeringu etapis ei ole veel teada kavandatavate tegevuste iseloom, siis peab amet **vajalikuks detailplaneeringu elluviimisel hinnata kujunenud äri-, kaubandus- ja tootmistegevusest leviva müra- ja vibratsiooni mõju müratundlike hoonetega aladele.** Vajadusel tuleb koostada vastavad uuringud ning rakendada leevendavaid meetmeid. Äri-, kaubandus- ning tootmistegevusest tulenevad müratasemed peavad müratundlike hoonetega aladel vastama KeM määruses nr 71 sätestatud asjakohase mürakategooria normtasemetele. Mürahinnangu koostamisel saab arvestada keskkonnaministri 03.10.2016 määrusega nr 32 „Välisõhus leviva müra piiramise eesmärgil planeeringu koostamisele esitatavad nõuded“.
- Esitatud materjalides on välja toodud järgnev: „Arendaja peab tagama, et müra ei ületaks elamute juures kehtestatud normtasemeid ning müra leevendusmeetmete elluviimine on (vajadusel) arendaja ülesanne.“ **Lisaks elamualadele peavad müratasemed olema tagatud ka teistel müratundlikel aladel.**
- Esitatud materjalides on välja toodud, et suurema müratasemega seadmed ja tööprotsessid tuleb paigutada hoonete siseruumidesse. Amet juhib tähelepanu, et **hooones on vajalik tagada hea sisekliima vältimaks mürarikaste tööde ajal akende avamise vajadust**, mis võib omakorda põhjustada mürahäiringuid lähiümbruse elanikel.
- Maksimaalsed helirõhutasemed müratundlike hoonetega aladel ei tohi ületada KeM määrus nr 71 § 6 lg 2 ja lg 3 välja toodud normtasemeid.
- Ehitus- ja kasutusaegsed vibratsioonitasemed ei tohi ületada sotsiaalministri/sotsiaalministri 01.10.2025 määruse nr 54 „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni hindamise kord“ lisas toodud piirväärtuseid.
- Siseruumide müratasemed ei tohi ületada sotsiaalministri 12.11.2025 määruses nr 61 „Nõuded müra, sealhulgas ultra- ja infraheli ohutusele elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning helirõhutaseme mõõtmise meetodid“ kehtestatud normtasemeid.
- Ehitusmüra tasemed ei tohi lähedusse jäävatel elamualadel ajavahemikus 21.00-07.00 ületada KeM määrus nr 71 lisas 1 toodud normtasemeid. Impulssmüra piirväärtusena rakendatakse asjakohase mürakategooria tööstusmüra normtasemeid. Impulssmüra põhjustavat tööd võib teha tööpäevadel kella 07.00-19.00. Lisaks juhib amet tähelepanu, et KeM määruse nr 71 kohaselt on impulssmüra alla 1 sekundi kestev heli.
- Arvestada keskkonnaministri 09.07.2015 määruse nr 43 „Nõuded salvkaevu konstruktsiooni, puurkaevu või -augu ehitusprojekti ja konstruktsiooni ning lammutamise ja ümberehitamise ehitusprojekti kohta, puurkaevu või -augu projekteerimise, rajamise, kasutusele võtmise, ümberehitamise, lammutamise ja konserveerimise korra ning puurkaevu või -augu asukoha kooskõlastamise, ehitusloa ja

kasutusloa taotluste, ehitus- või kasutusteate, puurimispäeviku, salvkaevu ehitus- või kasutusteate, puurkaevu või -augu ja salvkaevu andmete keskkonnaregistrisse kandmiseks esitamise ning puurkaevu või -augu ja salvkaevu lammutamise teate vormid“ nõuetega.

- Valgustuse paigutusel arvestada läheduses paiknevate elamualadega ning vältida nende ülemäärast valgustamist. Vajadusel kavandada leevendavaid meetmeid.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristiina Seiton
vaneminspektor
Põhja regionaalosakond

51966484
kristiina.seiton@terviseamet.ee